

Zagreb ulaže u održivost, stručnjaci upozoravaju: 'Tema je široka, ali rješenja postoje'

Objavio **Daniela Delale** - Subota, 15. studenoga 2025. u 10:48

Zeleni Zagreb (Foto: Ronald Gorsic / CROPIX)

U **Gradu Zagrebu** su jasni kada se radi o budućnosti javnog prijevoza. Naime, fokus je na održivoj mobilnosti i to se ponavlja i pokazuje iz dana u dan. "U kontekstu ekološke, odnosno okolišne održivosti javni **gradski prijevoz u Zagrebu jest održiv**. Naime, podsjećamo da je ZET u posljednjih nekoliko godina počeo intenzivno modernizirati svoj autobusni vozni park na način da je tijekom 2022. i 2023. godine nabavljeno 65 novih dizelskih autobusa EURO 6 norme, koji su značajno manji zagađivači okoliša u odnosu na starije autobuse te je istovremeno iz uporabe uklonjen jednak broj starih dizel autobusa niskih euro normi.

Također, ZET je u postupku nabave **70-ak novih električnih autobusa** koji imaju **nultu emisiju ispušnih plinova** te se do 2030. godine planira gotovo polovicu voznog parka zamijeniti s vozilima koja zadovoljavaju najstrože europske ekološke standarde, a plan je da **do 2035. godine cijeli vozni park bude elektrificiran**.

Istovremeno, u tijeku je isporuka 20 novih niskopodnih tramvaja te je do sada isporučena polovica, a do kraja godine će biti svi isporučeni. Tijekom iduće godine nastavlja se isporuka dodatnih 20 novih tramvaja, a uskoro se planira pokrenuti nabavu i 40 „dugih“ tramvajskih vozila. Sve su to koraci koji značajno utječu na ekološku održivost ZET-a“, kazuju nam iz Grada.

Oglas

Rekordna vrijednost bitcoina! Preuzmite vodič i naučite kako trgovati kriptovalutama na burzi

Od 24.11. svakog dana otkrivamo vozila sa sjajnim popustima. Prijavi se i prvi otkrij tajne Black Week popuste.

EKO

Testirana voda u Zagrebačkoj županiji: Objavili i gdje je voda dobra u Samoboru - Zagreb.info

EKO

'Zombi požari' divljaju po šumama: 'Ovo bi moglo postati zaista ozbiljno' - Zagreb.info

INFO

Jezivi događaji u tramvaju na Savskom mostu: 'Uvijek oko sedam, u broju sedam' - Zagreb.info

GOSPODARSTVO I TURIZAM

Amerikanac ušetao u dućan u Rusiji: Nije očekivao da ovako žive ti ljudi - Dnevno.hr

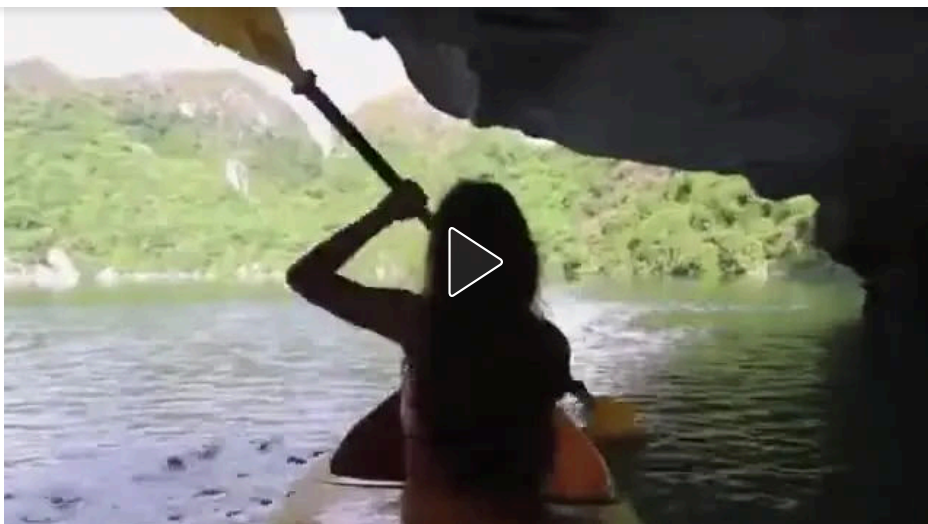
OGLAS

PSK te časti besplatnom igrom, uzmi svoj bonus!

EU fondovi

Kao benefite ovih ulaganja, u Gradu očekuju povećanje kvalitete usluge javnog gradskog prijevoza što za krajnji cilj ima poticanje građana da za svakodnevno putovanje gradom sve više koriste javni gradski prijevoz.

“Ukoliko govorimo o financijskoj održivosti, ZET je prepoznao potencijal EU fondova te se sva velika ulaganja u modernizaciju voznog parka planiraju financirati iz EU fondova i to najviše kroz Nacionalni plan energetske i otpornosti 2021–2026 i Program konkurentnosti i kohezije 2021–2026.“

Električni autobusi su jedna od ključnih sastavnica održivog javnog prijevoza i održivog razvoja gradova. Upravo zbog operativnih ekoloških prednosti vozila na električni u odnosu na vozila na dizelski pogon, ZET je pristupio uvođenju električnih autobusa u sustav javnog gradskog prijevoza. Kao i ostali prijevoznici u drugim europskim i svjetskim metropolama, ZET je uvidio prednosti nove tehnologije u smislu nulte stope emisije ispušnih plinova, smanjenja buke i smanjenja troškova održavanja”, odgovorili su iz ZET-a na naš upit o tome kako rade na održivosti javnog prijevoza.

Sve popularniji Bajs

No, osim tramvaja i autobusa, u Zagrebu je zaživio i popularni **Bajs**. “U Zagrebu je sada dostupno 2.000 bicikala na 168 lokacija, a u narednim danima bit će aktivirane i preostale stanice, čime će se zaokružiti planirana mreža od 180 stanica u cijelom gradu. Od pokretanja projekta, Bajs je izazvao veliki interes građana. U nešto više od dva mjeseca ostvareno je 100.000 najмова, registriralo se više od 34.300 korisnika koji su ostvarili više od 2,3 milijuna minuta vožnje. Najveći broj vožnji, njih 81%, je do pola sata, a prosječna duljina vožnje je 2,3 kilometra.

Širenjem mreže na 180 lokacija i 2000 bicikala Zagreb ulazi u novu fazu razvoja održive mobilnosti, u kojoj bicikl postaje svakodnevno prijevozno sredstvo. Bajs povezuje kvartove, fakultete, tržnice, škole, sportske ustanove i javni prijevoz u jedinstvenu mrežu kretanja gradom čineći bicikl dostupan svima, od centra do rubnih dijelova grada.

Sustav je zamišljen kao nadopuna javnom prijevozu i svakodnevnim potrebama građana, uz jednostavnu upotrebu putem aplikacije i mogućnost kratkih, fleksibilnih vožnji. Tijekom prve godine korištenja, sustav će se pratiti i analizirati s mogućnošću proširenja za dodatnih 1.000 bicikala”, rekli su nam iz Grada Zagreba.

Mr
pri

Tržište struje

No, vratimo se na javni prijevoz u smislu održivosti vožnje autobusima. Zanimalo nas je, kad se radi o električnim autobusima, kako se isti pune te proizvodi li Grad Zagreb sam električnu energiju za svoja vozila.

“Ono što grad radi u Podsusedu je punionica koja će biti prikopčana na mrežu HEP-a. Novac iz EU fonda koji je namijenjen za izgradnju punionica na žalost ne priznaje izgradnju solarne elektrane i baterija velikog kapaciteta uz njih, a u Gradu Zagrebu, bez obzira na velike riječi o “održivosti i zelenoj nabavi”, očigledno nije bilo svijesti da se vlastitim novcima to izgradi. Održivost je, što se tiče RH, još daleka tema. Ono što se u svijetu radi je da se iznad parkirališta na kojem se pune autobusi **na nadstrešice montiraju solarne elektrane koje onda pune baterije iz kojih se onda pune autobusi.**

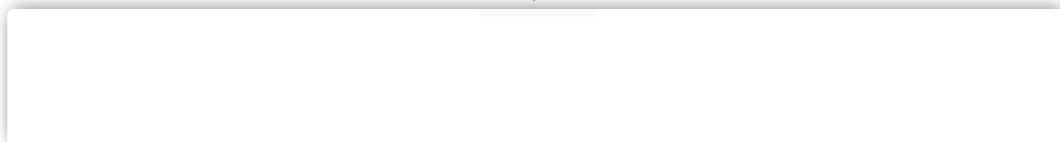
Zašto? Zato jer ne možete imati direktno punjenje, nego punite baterije u solarnim elektranama kad ima sunca i onda time kasnije u optimalno vrijeme punite autobuse. Isto tako baterije velikog kapaciteta dobro služe i u situaciji kada u mreži ima viška jeftine struje da se ona po nižoj cijeni akumulira i onda smanji ukupni trošak energije za pogon javnog prijevoza. Tržište struje na taj način u RH ne funkcionira na žalost i još će dosta vremena proteći dok to ne pokupimo kao dobre prakse od zemalja koje su daleko otišle u održivosti javnog prijevoza”, pojasnio nam je **Anđelko Rukelj**, stručnjak za javnu nabavu koji se bavi temom održivosti javnog prijevoza u Hrvatskoj.

DOK ZAGREB JOŠ SPAVA, OVI LJUDI SU NA ULICAMA: OTKRILI SU NAM SVOJE NAJVEĆE BRIGE I PROBLEME

Razne opcije održivosti

Profesor **Goran Krajačić** s Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu rekao nam je kako su električni autobusi već odavno u primjeni. “Ako samo pogledate broj znanstvenih radova o održivosti takvog prijevoza možete vidjeti da se radi o temi koja je postala jedna od značajnih”, kazuje prof. Krajačić.

“Nadalje, Grad Zagreb vjerojatno sada kasni 5-8 godina s uvođenjem električnih autobusa, a transport je jedan od značajnijih zagađivača u urbanim sredinama. Samim izgaranjem fosilnih goriva u vozilima s motorima s unutarnjim sagorijevanjem uzrokuje se nekoliko bitnih zagađenja”, naglašava profesor te navodi lebdeće čestice (PM2.5 i PM10), dušikove okside (NOx), ugljikov monoksid (CO) i hlapive organske spojeve. Posebno su opasne PM2.5 čestice koje su dovoljno male da prodru duboko u pluća i uđu u krvotok. A glavni izvori takvog onečišćenja u gradovima su **dizelski motori.**

“Ovo su zagađivači koji nisu izravno ispušteni, već nastaju kemijskim reakcijama primarnih polutanata u atmosferi – prizemni ozon (O₃) i fotokemijski smog. Ovo nije isti ozon koji nas štiti visoko u atmosferi. Prizemni ozon nastaje kada NO_x i VOC reagiraju pod utjecajem sunčeve svjetlosti. To je glavni sastojak “ljetnog smoga” koji vidimo kao smečkastu izmaglicu iznad gradova. Ozon je jak oksidans koji oštećuje plućno tkivo.

U ZAGREBU NEMA SREDNJIH ŠKOLA UKLJUČENIH U VAŽAN PROGRAM: 'UKLJUČENE SU 22 OSNOVNE ŠKOLE I 19 DJEČJIH VRTIĆA'

Lokalna proizvodnja energije

Morate znati da Hrvatska proizvodi električnu energiju čišću po emisijama CO₂ od prosjeka EU-a tako da punjenje električnih vozila značajno pridonosi i smanjenju tih emisija, a u budućnosti to će biti još i čišće. U Zagrebu se električna energija trenutno proizvodi u dvije termoelektrane na prirodni plin koje rade kao visokoučinkovita kogeneracijska postrojenja te u Zagrebu ima instaliranih PV (fotonaponskih panela) po krovovima zgrada, kuća i drugih objekata.

Vi ste u pravu kad kažete da bi se trebalo više lokalno proizvoditi čiste električne energije i s njome puniti električna vozila, to bi umanjilo potrebe za prijenosom i gubicima, a omogućilo bi bolju integraciju no u Hrvatskoj se postavlja dosta barijera kod organizacije energetske zajednice koje bi omogućile takav način proizvodnje i potrošnje, nadamo se da će to biti brzo moguće.

Za održivi prijevoz ima puno mogućnosti. Sam prelazak na električna vozila, iako pozitivno utječe na smanjenje zagađenja, neće riješiti gužve, to treba rješavati na druge načine npr. park and ride sustavima te boljom organizacijom javnog prijevoza.

ZAGREPCANI KOJI MISLE DA SU 'LUDI', IPAK GRIJEŠE: IMA SUGRAĐANA KOJI SE TAKOĐER BORE S OVIM PROBLEMOM

Plovnost Save

Zagreb ima **tramvaje i željeznicu** što može dati prednost. Metro sustav koji prebacuje najviše putnika vjerojatno nije još isplativ zbog terena i veličine grada, no moglo bi se možda dodatno iskoristiti **rijeku Savu** za osiguranje plovnosti to jest da se električnim brodovima organizira prijevoz između kvartova gdje je to moguće.

U Zagrebu je bilo planirano nekoliko **hidroelektrana**, one bi isto mogle proizvoditi zelenu energiju i poslužiti kao mostovi za različite vrste prijevoza. Biciklističkim prijevozom se vjerojatno mogu smanjiti gužve u centru, a Bajs inicijativa je dobar pokazatelj, na tom tragu mogu se iznajmljivati i električna vozila u car sharing sustavu.

Te
ko

zaključuje prof. Krajačić.

Što se tiče pitanja o stanju javnog prijevoza u velikim svjetskim gradovima, evo tri primjera. **Shenzhen u Kini** je prvi grad na svijetu koji je u potpunosti prešao na električne autobuse, s flotom od preko 16.000 vozila. **London** ima jednu od najvećih flota električnih autobusa u Europi, s planovima za daljnje proširenje. **Los Angeles** planira do 2030. godine u potpunosti preći na električne autobuse.

Ovaj članak objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

'NEVIDLJIVI' ZAGREPCANI: ODRŽIVO ILI ELITISTIČKI, PITANJE JE SAD

**IMATE
ZANIMLJIVU
PRIČU,
FOTOGRAFIJU
ILI VIDEO?**

Javite nam se putem Facebooka,
e-maila ili porukom preko
WhatsApp i Viber aplikacija!

091 24 88 886
desk@zagreb.info

PSK

**10€ TE ČEKA
NA RAČUNU**
Za nove korisnike

REGISTRIRAJ SE

18+ Kada igraš, igraj odgovorno.
Igre mogu izazvati ovisnost.

PSK

Ajax
Benfica

**10€ TE ČEKA
NA RAČUNU**
Za nove korisnike

IGRAJ >

18+ Kada igraš, igraj odgovorno.
Igre mogu izazvati ovisnost.

PSK

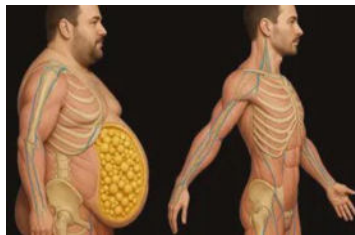
Borussia Dortmund
Villarreal

**10€ TE ČEKA
NA RAČUNU**
Za nove korisnike

IGRAJ >

18+ Kada igraš, igraj odgovorno.
Igre mogu izazvati ovisnost.

PREPORUČENI SADRŽAJ

Jedna žlica na prazan želudac sagorijeva 9 kg masnoće na trbuhu u tjedan dana!

Oglas

PSK

**10€ TE ČEKA
NA RAČUNU**
Za nove korisnike

REGISTRIRAJ SE

18+ Kada igraš, igraj odgovorno.
Igre mogu izazvati ovisnost.

PSK te časti besplatnom igrom, uzmi svoj bonus!

Oglas

Učitajte engleski u svoj mozak bez ikakvog učenja

Oglas

PREPORUČENI SADRŽAJ

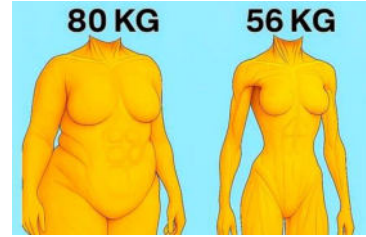
Nova metoda uništava čak i duboke bore u 72 sata! Zapišite recept...

Oglas

Psorijaza? Pokazat ću vam kako da ga se riješite kod kuće u 7 dana!

Oglas

Da biste izgubili 27 kg u 23 dana, samo popijte ovaj čaj ujutro

Oglas

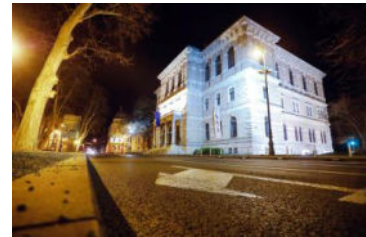
Pogledajte rezultat! Kao da gljivica nikada nije ni bilo, sve zahvaljujući

Oglas

Ljudi s bolovima u koljenu i kuku trebaju ovo pročitati!

Oglas

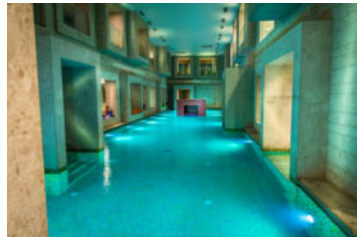

Noćna scena uplašila Zagrepčanku u centru grada: 'Čudni tipovi u sjeni, stojim ukopana'

Injekcije ne obnavljaju zglobove! Zglobovi se obnavljaju u roku od 7 dana ako ih namažete vrućim...

Oglas

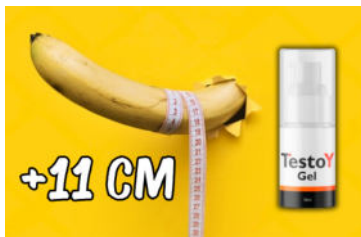
Opustite se kao stari Rimljani - Adults only odmor već od 74 € po osobi/noćenju

Oglas

Uzmi 10€ besplatni bonus u PSK!

Oglas

Povećava se veličina i trajanje spolnog odnosa! Prirodni sastav...

Oglas

Ovaj proizvod će vratiti ljepotu vašim nogama! Uklanja proširene vene bilo kojeg stupnja

Oglas

Gljivice su velika opasnost za cijeli organizam! Koristite...

Oglas

